

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 29, 66,
508, 589 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 66¹, 131¹
STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP- 21-1622; TAIS- 21-32056)**

2021-11-24 Nr. NV-2990
Vilnius

Projekto rengėja – Teisingumo ministerija (toliau – TM).

Projekto tikslas. Projektu siekiama patobulinti esamą ANK teisinį reguliavimą dėl administracinių nusižengimų teisenos inicijavimo, tyrimų atlikimo ir administracinių nusižengimų protokolų surašymo tam tikrose veiklos srityse (turto konfiskavimas, klinikinio vaistinio preparato tyrimo atlikimas, informacijos pavėluotas pateikimas, klaidingos informacijos pateikimas ar nepateikimas apie asmens atidarytas sąskaitas, neteisėtai vykdoma asmens ir turto apsauga, garbės ir orumo pažeminimas ir pan.).

Dabartinė situacija. Esamas ANK teisinis reguliavimas nesprendžia šių problemų:

1. ANK 134 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad už ANK 134 straipsnio 2–5 dalyse numatytus administracinius nusižengimus *privaloma skirti daiktą, kuris buvo administracinio nusižengimo padarymo įrankis arba dalykas, ir administracinio nusižengimo padarymu gautų pajamų konfiskavimą*. Siekiant įgyvendinti numatytą privalomą administracinio nusižengimo padarymu gautų pajamų konfiskavimą, susiduriama su teisės aktų kolizija, nes konfiskuojamas gali būti tik tas turtas, kuris yra pažeidėjo nuosavybė. ANK 134 straipsnis nenurodytas ANK 29 straipsnio 4 dalyje, pagal kurią galėtų būti konfiskuojamas ne tik turtas, kuris yra pažeidėjo nuosavybė, bet ir ne pažeidėjui priklausantis turtas. Todėl nėra galimybių taikyti turto konfiskavimo tais atvejais, kai turtas yra ne ANK 134 straipsnyje nurodytą nusižengimą padariusio asmens nuosavybė, pavyzdžiui, kai juridinis asmuo neteisėtai organizuoja konkursą, kuris laikytinas loterija, neturėdamas tokiai veiklai išduotos licencijos.

2. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamentas ir Taryba patvirtino reglamentą (ES) Nr. 536/2014 dėl žmonėms skirtų vaistų klinikinių tyrimų, kuriuo panaikinama Direktyva 2001/20/EB (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 536/2014). Reglamento (ES) Nr. 536/2014 94 straipsnio 1 dalyje nustatytas įpareigojimas valstybėms narėms nustatyti sankcijų, taikomų pažeidus Reglamentą (ES) Nr. 536/2014, taisykles ir imtis visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų taikomos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. ANK nėra numatyta administracinė atsakomybė už klinikinio vaistinio preparato tyrimo atlikimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus.

3. ANK nėra įtvirtinta asmenų, neteisėtai vykdančių asmens ir turto apsaugą ar neteisėtai besinaudojančių apsaugos darbuotojams suteiktomis teisėmis, atsakomybė.

4. ANK nėra nurodyti visi specialieji subjektai, už kurių garbės ir orumo pažeminimą asmuo būtų baudžiamas, pavyzdžiui, karių.

Projekto esmė. Projektu siūloma:

1. Sudaryti galimybę konfiskuoti ne pažeidėjui nuosavybės teise priklausantį turtą, gautą padarius ANK 134 straipsnio 2, 3, 4, 5 dalyse nurodytus nusižengimus.

2. Nustatyti administracinę atsakomybę klinikinių vaistinių preparatų tyrėjams, klinikinių vaistinių preparatų tyrimų užsakovams ar jų atstovams, klinikinių vaistinių preparatų tyrimų centrų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims už klinikinių vaistinių preparatų tyrimų atlikimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimą, išskyrus pažeidimus, dėl kurių sustabdomas ar

panaikinamas leidimas atlikti klinikinį vaistinio preparato tyrimą (1. Klinikinių vaistinių preparatų tyrimų atlikimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas, išskyrus pažeidimus, dėl kurių klinikinis vaistinio preparato tyrimas sustabdomas ar panaikinamas leidimas atlikti klinikinį vaistinio preparato tyrimą, **užtraukia baudą klinikinių vaistinių preparatų tyrimų tyrėjams nuo penkių šimtų iki vieno tūkstančio eurų, klinikinių vaistinių preparatų tyrimų užsakovams ar jų atstovams, klinikinių vaistinių preparatų tyrimų centrų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo penkių šimtų iki dviejų tūkstančių eurų.** 2. Šis nusižengimas, padarytas pakartotinai, **užtraukia baudą klinikinių vaistinių preparatų tyrimų tyrėjams nuo vieno tūkstančio iki dviejų tūkstančių eurų, klinikinių vaistinių preparatų tyrimų užsakovams ar jų atstovams, klinikinių vaistinių preparatų tyrimų centrų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo dviejų tūkstančių iki penkių tūkstančių eurų.**). Taip pat siūloma nustatyti, kad administracinių nusižengimų teiseną dėl šio nusižengimo pradeda, tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos pareigūnai.

3. Papildyti ANK 131¹ straipsniu ir nustatyti atsakomybę asmenims, vykdantiems asmens ir turto apsaugą neturint Asmens ir turto apsaugos įstatymo nustatyta tvarka išduotos licencijos vykdyti asmens ir turto apsaugą, ir nustatyti atsakomybę asmenims, neteisėtai vykdantiems asmens ir turto apsaugą ar neteisėtai besinaudojantiems apsaugos darbuotojams suteiktomis teisėmis. Taip pat siūloma nustatyti, kad administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus už šiuos administracinius nusižengimus surašo policijos pareigūnai (1. Aprangos su apsaugos tarnybos pavadinimu ir skiriamaisiais ženklais arba aprangos su užrašu „Apsauga“ dėvėjimas neturint apsaugos darbuotojo ar apsaugos darbuotojo stažuotojo statuso **užtraukia baudą nuo penkiasdešimt iki vieno šimto eurų.** 2. Šis administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, **užtraukia baudą nuo devyniasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų.** 3. Asmenų ir turto apsaugos vykdymas neturint licencijos vykdyti asmenų ir turto apsaugos **užtraukia baudą juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo trijų šimtų devyniasdešimt iki vieno tūkstančio vieno šimto eurų.** 4. Šis administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, **užtraukia baudą juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio keturiasdešimt iki dviejų tūkstančių keturių šimtų eurų.**).

4. Išplėsti specialiųjų subjektų (šiuo atveju – karių), už kurių garbės ir orumo pažeminimą asmuo būtų baudžiamas, ratą.

Projektas parengtas konsolidavus Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Finansų ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Susisiekimo ministerijos ir Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos pateiktus siūlymus, susijusius su:

- 1) atsakomybės už metrologijos srities teisės aktų pažeidimus nustatymu;
- 2) FNTT teisės pradėti administracinių nusižengimų teiseną dėl pavėluoto informacijos apie subjekto turimas sąskaitas finansų įstaigose pateikimą, klaidingos informacijos pateikimą ar informacijos nepateikimą nustatymu (šiuo metu tokią teisę turi tik policijos ir VMI pareigūnai);
- 3) atsakomybės už klinikinio vaistinio preparato tyrimo atlikimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus nustatymu;
- 4) atsakomybės asmenims, vykdantiems asmens ir turto apsaugą neturint Asmens ir turto apsaugos įstatymo nustatyta tvarka išduotos licencijos vykdyti asmens ir turto apsaugą, ir atsakomybės asmenims, neteisėtai vykdantiems asmens ir turto apsaugą ar neteisėtai besinaudojantiems apsaugos darbuotojams suteiktomis teisėmis, nustatymu;
- 5) LTSA teisės pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus už prekių, paslaugų, žaliavų kokybės ir saugos reikalavimų pažeidimus, taip pat pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus dėl ANK 505 (kliudymas įstatymų įgaliojantiems pareigūnams įgyvendinti jiems suteiktas teises ar atlikti pavestas pareigas, jų teisėtų reikalavimų ar nurodymų ir kolegialių institucijų ar valstybės pareigūnų sprendimų nevykdymas), 507 str. (valstybės politiko, pareigūno, tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens garbės ir orumo pažeminimas) pažeidimus, nustatymu;

6) ANK priedo papildymu nuoroda į Reglamentą (EB) Nr. 648/2004, taip ištaisant teisinę spragą dėl įgyvendinamo ES teisės akto (ANK priedą papildžius nuoroda į Reglamentą (EB) Nr. 648/2004 bus ištaisyta ploviklių sritį reglamentuojančių teisės aktų peržiūros metu nustatyta teisinė spraga ir bus užtikrinti Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtinti sistemiškumo ir aiškumo principai);

7) atsakomybės už karių garbės ir orumo pažeminimą nustatymu.

Projektui įgyvendinti **valstybės biudžeto lėšų nereikės**.

Derinimas. Projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Projektui pritarė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Aplinkos ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Valstybės saugumo departamentas, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Konkurencijos taryba, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuvos kariuomenė, Transporto kompetencijų agentūra, SI Šiaulių oro uostas, VI Lietuvos oro uostas, VI „Oro navigacija“, LTSA.

Išsami informacija apie derinimą yra pateikta Projekto aiškinamojo rašto 14 punkte „Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados“. Nesuderintų nuostatų neliko.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatomis. Projektas Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų tiesiogiai neįgyvendina. Projektas parengtas vykdant Vyriausybės 2021–2024 metų teisėkūros plano, kuriam buvo pritarta 2021 m. kovo 31 d. Vyriausybės pasitarime, 158 punktą. Šiame punkte numatyta konsoliduoti institucijų parengtus ANK pakeitimo projektus ir įgyvendinti Reglamentą (ES) Nr. 536/2014 dėl žmonėms skirtų vaistų klinikinių tyrimų, kuriuo panaikinama Direktyva 2001/20/EB.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome atsižvelgti į Teisės grupės 2021-11-19 išvadoje Nr. NV-2926 pateiktas pastabas ir Projektą *svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime bei Vyriausybės posėdyje*.

Vyresnioji patarėja

Sigita Panovienė